

Justitsminister kender, vil jeg nævne den nordlige Del af Vendsyssel og Strækningen fra Frederikshavn til Skagen, hvor hver eneste Gaard har sit Navn. Nu er der enkelte af disse Navne, f. Eks. Hulsig, som er Navn paa enkelte Gaarde og ikke noget som helst andet, der staar i Post- og Adressebogen, fordi der er Jærnbane-station og Brevsamlingssted. Dette Navn kan man altsaa faa med i den officielle Fortegnelse, men de øvrige Navne paa enkelte Ejendomme deroppe findes selvfølgelig ikke i Post- og Adressebogen, og der kommer da en Begrænsning, som ikke ligger i Ørstedes Retsregler, men som kommer til at ligge i det af Ministeren indgivne Forslag. Den første af disse Ørstedeske Bestemmelser, som tillader en Mand at give sit Barn samme Tilnavn, som han selv har, bliver i Virkeligheden under en vis Begrænsning, som jeg senere skal komme til, fuldstændig ophævet i det her foreliggende Forslag. Denne Forordning af 1828 kom ikke for Landbefolkningens Vedkommende til at gøre saa forfærdelig megen Skade, der var ingen, der brød sig om den, man vedblev med Navnegivningen paa Landet ganske som tidligere. Jeg maa med det samme berøre, at der er endnu en Bestemmelse i Forordningen af 1828, at Præsterne skulle paase, at der ikke gives Børn upassende Navne i Daaben. Bestemmelsen er vist foranlediget ved en Mand, som syntes, at en dansk Snaps var det bedste, han kendte, og derfor vilde give sin Datter Navnet Snapsiana, og det kunde jo ikke godt gaa an. Nu er der en lignende Bestemmelse i det nuværende Lovforslag, men Spørgsmaalet om, hvad der er upassende Navne, er jo meget vagt, og det kunde vistnok formuleres paa en lidt klarere Maade, end sket er i det her foreliggende Ændringsforslag. Naar en sjællandsk Husmand f. Eks. synes, at han skylder Oberst Trepka Erkendtlighed, og derfor vil lade sin Datter døbe Trepkatrine, saa ved man ikke, om man er inde paa det upassende eller ej. Bestemmelserne i Forordningen af 1828 blev altsaa ikke gennemførte paa Landet, men de blev indskærpede i 1856, og 1857 mærkede vi det for første Gang i danske Landboeres Navnegivning, idet en Mand, der hed Jørgensen, maatte rette sit Navn til Nielsen, thi nu var Forordningen indskærpet, og nu skulde den holdes. Det var det første Udslag af de rent juridiske Forsøg paa at gribe ind paa Omraader, hvor Juristerne i Virkeligheden maa bevæge sig med den aller største Varsomhed, og hvor

en Jurist ikke burde gaa et eneste Skridt, uden at have søgt Vejledning hos vore sprogkyndige, vore Historikere og vore Personalhistorikere. Jeg gentager dette, Navnedannelsen i det danske Folk foregaar i alt væsentligt som for et Aartusinde siden, det er en Del af det danske Folks Kultur, og man har ikke Ret til at gribe raat og uforstaaende ind i en Kulturudvikling, som er saa gammel som netop Navnevalget og Navnegivningen er her i Landet. I 1856—57 begyndte saa hele dette Hal-løj, der førte til en virkelig Kræn-kelse af vor Kulturejendommelighed, men rent galt bliver det først i Aarene efter 1880, da det indskærpes, at i Fremtiden maa en Mand's Tilnavn ikke indføres i officielle retslige Dokumenter eller lignende. Det Navn, under hvilket Manden er kendt paa sin Egn, under hvilket han har levet, og som har haft sin Betydning for hele hans Liv, maa ikke længer indføres i disse Dokumenter. Fra det Øjeblik er Tilstanden bleven, som den er, fra 1880 standser alt Navnevalg i Danmark, og har man i Virkeligheden forsøgt paa at standse Navnedannelsen i det danske Folk. Nu er der imidlertid kun 18 Aar fra 1880 til vor Tid, og derfor er hele Forstaaelsen af Navnetilblivelsen og dens Betydning endnu at finde omkring i Befolkningen, og det vilde være ganske passende, forekommer det mig, nu, da Sagen er rejst i saa stor Stil, som den er, at benytte Lejligheden til at frigøre Befolkningen for de Baand, som have ødelagt den virkelig fri Navnedannelse her i Landet. Jeg vil henlede Udvalgets Opmærksomhed paa, om det ikke ved Forhandling med Ministeriet kunde faa Ministeren til at tilbagekalde disse Bestemmelser, der forhindre Folk i at bære de Tilnavne, som de have baaret i deres Levetid, eller forhindre dem i at faa disse Tilnavne opførte i Dokumenter, der vedkomme dem selv. Det er en Bestemmelse, som maa ophæves, og der er mange andre Bestemmelser, som ligeledes skyldes enten Ørstedes Regler fra 1828 eller en Misforstaaelse af dem, som Udvalget burde have sin Opmærksomhed paa. Jeg skal saaledes henpege paa den Skik, der er kommen, at uægte Børn bære Moderens Navn; det var ikke Ørstedes Mening, at Børnene skulde bære Moderens Efternavn. Det er en Uretfærdighed mod den vedkommende Kvinde, hvis hun da har et Navn, som er sjældent, thi hvis hun har et almindeligt Navn, kan det jo være lige meget; men hvis hun har et meget sjældent Navn, er det i Virkeligheden en utilladelig Tvang, man har lagt paa hende,